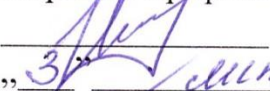

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор

 Н.М. Іщенко

„3” липеня 2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

статус дисципліни нормативна

за спеціальністю: 073 Менеджмент

АВТОР ПРОГРАМИ:

к.е.н., проф. б.в.з. Норд Г.Л.

кафедра фінансів і кредиту

„27” червня 2018 р.

Миколаїв 2018

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри Т. М. Фертікова

на засіданні випускової кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 3 від „25” 10 2017 р.

В. о. завідувача кафедри К. П. Черненко

на засіданні випускової кафедри економіки підприємства
Протокол № 3 від „11” 10 2017 р.

Завідувач кафедри О. Б. Кузьменко

на засіданні випускової кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від „7” 11 2017 р.

Завідувач кафедри Ю. В. Великий

на засіданні випускової кафедри менеджменту
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

В. о. завідувача кафедри О. Ю. Стоян

на засіданні методичної ради факультету економічних наук
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Голова Ю. Ю. Верланов

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

В. о. декана факультету економічних наук О. Б. Філімонова

„____” _____ 2017 р.

Заочна форма навчання:

Директор ННІПО

 Г. Л. Норд

„____” _____ 2017 р.

Начальник навчально-методичного відділу

 І. Ю. Потай

„____” _____ 2017 р.

2.2. Пояснювальна записка

Курс передбачає висвітлення теоретичних та практичних аспектів розвитку сучасних міжнародних економічних відносин. Особлива увага приділяється розгляду та аналізу теорій міжнародної торгівлі та сучасних форм світогосподарських зв'язків між країнами в умовах економічної глобалізації. Висвітлюються сучасні форми руху міжнародного капіталу, міграції робочої сили, науково-технічного обміну, а також низка інструментальних проблем, що пов'язані із міжнародною інтеграцією, платіжним балансом, світовою валютною системою та міжнародним бізнесом.

Мета дисципліни: формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Завдання: вивчення сутності й тенденцій інтерналізації економіки, форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення та механізмів регулювання; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища та процеси у контексті національних інтересів України.

В результаті вивчення дисципліни студенти мають засвоїти:

- основні теоретичні проблеми світового господарства та міжнародних економічних відносин;
- особливості та основні напрямки системного підходу до дослідження міжнародних економічних відносин та світового господарства;
- закономірності та головні тенденції світового розвитку, концептуальні основи, на яких базується позиція України з міжнародних економічних проблем, глобальні економічні проблеми сучасності;
- зміст сучасних наукових поглядів на характер розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин, як системи відносин між державами та групами держав, провідними економічними організаціями. Які діють на світовій арені, основні тенденції та проблеми, які їм притаманні;
- сучасні процеси та тенденції, що відбуваються в різних країнах і регіонах світового господарства.

В результаті вивчення дисципліни студенти мають вміти:

- узагальнювати та систематизувати основні положення та висновки світової наукової думки про міжнародні економічні відносини;
- застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань, пов'язаних з реалізацією зовнішньоекономічної політики України, зміцнення її позицій на світових ринках в рамках своєї професійної діяльності;
- оцінювати та прогнозувати конкретні ситуації на ринках світової економіки з метою захисту державних інтересів та підвищення міжнародного авторитету України;
- активно відстоювати економічні інтереси української держави;
- збирати, узагальнювати та аналізувати міжнародну економічну інформацію і давати оцінку даним;
- формулювати обґрунтовані пропозиції та рекомендації по їх реалізації; брати участь у підготовці виступів на міжнародних переговорах, нарадах, конференціях, в міжнародних організаціях;
- використовувати раціональні методи пошуку, відбору та використання інформації, здійснювати її перевірку, та класифікувати джерела;
- орієнтуватися у літературі за фахом.

2.3. Витяг з навчального плану спеціальності

Форма навчання	Курс	Група	Всього годин	В тому числі					Форма підсумкового контролю	
				аудиторних			самостійна робота студента		Іспит	Залік
				лекцій	семінарських	консультацій	Триместрова робота по дисципліні	Курсова Робота (проект)*		
Денна	III	311, 313, 315, 317	120	18	36	2	66		+	
Заочна	IV III	418з, 317з	130	10	6	2	104		+	
Заочна	III II	315з, 215з	130	8	6	2	106		+	

2.4. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

ТЕМА 1. Інтерналізація економічного розвитку.

Інтернаціоналізація господарського життя, закономірність розвитку цивілізації. Сутність, суб'єкти і об'єкти міжнародних економічних відносин (МЕВ). Специфіка МЕВ в порівнянні з національною економікою. Сфери міжнародних економічних відносин, їх характеристика. Роль МЕВ в розвитку окремих країн.

ТЕМА 2. Середовище міжнародної економічної діяльності.

Визначення сучасного світового господарства (ССГ). Передумови формування світового господарства. Етапи розвитку сучасного світового господарства. Підсистеми та сучасні тенденції розвитку ССГ. Основні типи держав в світовій економіці.

Сутність та основні види і форми міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці як різновид територіального поділу праці. Міжнародна спеціалізація виробництва (МСВ) і міжнародна виробнича кооперація. Класифікація видів МСВ. Світогосподарський поділ праці.

ТЕМА 3. Міжнародна торгівля.

Сутність міжнародної торгівлі. Показники зовнішньої торгівлі. Форми та види міжнародної торгівлі.

Теоретичні моделі міжнародної торгівлі. Погляди меркантилістів на проблему. Модель абсолютних переваг А.Сміта. Модель порівняльних переваг Д.Рікардо. Концепція Хекшера-Оліна. Теорема вирівнювання цін на фактори виробництва (Хекшера-Оліна-Самуельсона). Парадокс Леонтьєва. Теорія життєвого циклу товару Р.Вернона. Модель П. Кругмана. Концепція М.Портера.

Характеристика інструментів державного регулювання зовнішньої торгівлі. Регулювання торгівлі на наднаціональному рівні: ГАТТ, СОТ, Правила Incoterms 2000.

Структура та основні товаропотоки міжнародної торгівлі на сучасному етапі. Динаміка та тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Зовнішньоторговельна політика України.

ТЕМА 4. Міжнародні інвестиції.

Поняття міжнародного руху капіталу. Теорії міжнародного руху капіталу. Основні форми міжнародного руху капіталу: міжнародні інвестиції та міжнародний кредит.

Особливості прямих та портфельних інвестицій. Наслідки інвестування для країни-реципієнта та країни інвестора. Основні суб'єкти та інструменти регулювання міжнародних інвестицій. Інвестиційний клімат та політика України в сфері інвестування.

ТЕМА 5. Міжнародний кредит.

Міжнародний кредит та його роль в МЄВ. Форми міжнародного кредиту. Формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів. Основні сучасні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування. Види ставок міжнародного кредиту. Валютна структура світового ринку позичкових капіталів. Євроринок. Міжнародні кредити і міждержавні позики. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації. Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання.

Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.

ТЕМА 6. Міжнародна трудова міграція.

Поняття міграції, імміграції, еміграції та рееміграції. Форми міжнародної міграції. Трудова міграція та світовий ринок праці. Моделі регіональних ринків праці. Причини міграції робочої сили в сучасних умовах розвитку світового господарства. Етапи міжнародної міграції робочої сили та їх основні особливості. Основні світові центри міграції робочої сили. Економічні ефекти міграції робочої сили. Міжнародне та державне регулювання міграційних процесів. Міграційна політика України.

ТЕМА 7. Міжнародний рух технологій.

Особливості міжнародної торгівлі науково-технічними знаннями на сучасному етапі. Форми технологічного обміну. Основні інструменти захисту технологій. Основні засоби трансферу технологій. Види ліцензійних угод. Франчайзинг та його види. Міжнародне технічне сприяння. Регулювання міжнародної передачі технологій. Інноваційна політика України.

ТЕМА 8. Світова валютна система.

Сутність світової валютної системи. Регулювання світової валютної системи. Етапи еволюції світової валютної системи.

Валюта як об'єкт валютного ринку. Поняття конвертованості валюти. Класифікатор іноземних валют. Валютний курс та його встановлення. Види валютних курсів. Валютні операції та їх групування. Валютна політика України.

ТЕМА 9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

Міжнародні розрахунки та їх форми. Основні поняття і структура платіжного балансу. Класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Теорії та методи врівноваження платіжного балансу. Національне та міжнародне регулювання платіжного балансу та міжнародних розрахунків.

ТЕМА 10. Міжнародна економічна інтеграція.

Основні концепції міжнародної економічної інтеграції. Передумови та цілі інтеграційних процесів. Форми і стадії розвитку економічної інтеграції.

Особливості регіональних та функціональних економічних об'єднань. Інтеграційна політика України.

ТЕМА 11. Глобалізація й економічний розвиток.

Сутність феномену глобалізації. Аргументи «за» та «проти» глобалізації. Проблеми добробуту, дитячої праці, демократії та культури, заробітної плати та умов праці, ролі корпорацій та екології.

2.5. Погодинний план

Розподіл навчальних годин – денна форма навчання

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	семінарські		
Модуль 1. Основи сучасного світового господарства						
1.	Інтерналізація економічного розвитку	9	2	3	4	Опитування, контрольна робота
2.	Середовище міжнародної економічної діяльності	8	1	3	4	Опитування, контрольна робота
Модуль 2. Сегменти міжнародних економічних відносин						
3.	Міжнародна торгівля	36	4	6	26	Опитування, контрольна робота
4.	Міжнародні інвестиції	9	2	3	4	Опитування, контрольна робота
5.	Міжнародний кредит	8	1	3	4	Опитування, контрольна робота
6.	Міжнародна трудова міграція	9	2	3	4	Опитування, контрольна робота
7.	Міжнародний рух технологій	9	2	3	4	Опитування, контрольна робота
Модуль 3. Особливості міжнародної економіки						
8.	Світова валютна система	9	2	3	4	Опитування, контрольна робота
9.	Міжнародні розрахунки та платіжний баланс	8	1	3	4	Опитування, контрольна робота
10.	Міжнародна економічна інтеграція	7,5	0,5	3	4	Опитування, контрольна робота
11.	Глобалізація й економічний розвиток	7,5	0,5	3	4	Опитування, контрольна робота
	Разом:		18	36	66	

Розподіл навчальних годин – заочна форма навчання (1)

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	семінарські		
Модуль 1. Основи сучасного світового господарства						
1.	Інтерналізація економічного розвитку	12	1	1	10	Контрольна робота
2.	Середовище міжнародної економічної діяльності	12	1	1	10	Контрольна робота
Модуль 2. Сегменти міжнародних економічних відносин						
3.	Міжнародна торгівля	17	2	1	14	Контрольна робота
4.	Міжнародні інвестиції	11,5	1	0,5	10	Контрольна робота
5.	Міжнародний кредит	11,5	1	0,5	10	Контрольна робота
6.	Міжнародна трудова міграція	12	1	1	10	Контрольна робота
7.	Міжнародний рух технологій	12	1	1	10	Контрольна робота
Модуль 3. Особливості міжнародної економіки						
8.	Світова валютна система	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
9.	Міжнародні розрахунки та платіжний баланс	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
10.	Міжнародна економічна інтеграція	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
11.	Глобалізація й економічний розвиток	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
	Разом:		10	6	104	

Розподіл навчальних годин – заочна форма навчання (2)

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	семінарські		
Модуль 1. Основи сучасного світового господарства						
1.	Інтерналізація економічного розвитку	12	1	1	10	Контрольна робота
2.	Середовище міжнародної економічної діяльності	12	1	1	10	Контрольна робота
Модуль 2. Сегменти міжнародних економічних відносин						
3.	Міжнародна торгівля	19	2	1	16	Контрольна робота
4.	Міжнародні інвестиції	11	0,5	0,5	10	Контрольна робота
5.	Міжнародний кредит	11	0,5	0,5	10	Контрольна робота
6.	Міжнародна трудова міграція	11,5	0,5	1	10	Контрольна робота
7.	Міжнародний рух технологій	11,5	0,5	1	10	Контрольна робота
Модуль 3. Особливості міжнародної економіки						
8.	Світова валютна система	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
9.	Міжнародні розрахунки та платіжний баланс	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
10.	Міжнародна економічна інтеграція	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
11.	Глобалізація й економічний розвиток	10,5	0,5	0	10	Контрольна робота
	Разом:		8	6	106	

2.6. Плани Лекційних занять

2.6.1. Денна форма

Тема 1. Інтерналізація економічного розвитку.

План лекції

1. Сутність, суб'єкти і об'єкти міжнародних економічних відносин (МЕВ).
2. Специфіка МЕВ в порівнянні з національною економікою.
3. Сфери міжнародних економічних відносин.

Тема 2. Середовище міжнародної економічної діяльності.

План лекції

1. Визначення сучасного світового господарства.
2. Етапи розвитку сучасного світового господарства.
3. Підсистеми та сучасні тенденції розвитку ССГ.
4. Сутність та основні види і форми міжнародного поділу праці.
5. Міжнародна спеціалізація виробництва (МСВ) і міжнародна виробнича кооперація.
6. Світогосподарський поділ праці.

Тема 3. Міжнародна торгівля.

План лекції

1. Сутність міжнародної торгівлі.
2. Показники зовнішньої торгівлі.
3. Форми та види міжнародної торгівлі.
4. Теоретичні моделі міжнародної торгівлі.
5. Регулювання міжнародної торгівлі.
6. Структура та основні товаропотоки міжнародної торгівлі на сучасному етапі.

Тема 4. Міжнародні інвестиції.

План лекції

1. Поняття міжнародного руху капіталу.
2. Теорії міжнародного руху капіталу.
3. Основні форми міжнародного руху капіталу: міжнародні інвестиції та міжнародний кредит.
4. Особливості прямих та портфельних інвестицій.
5. Наслідки інвестування для країни-реципієнта та країни інвестора.

Тема 5. Міжнародний кредит.

План лекції

1. Міжнародний кредит та його роль в МЄВ.
2. Форми міжнародного кредиту.
3. Види ставок міжнародного кредиту.
4. Валютна структура світового ринку позичкових капіталів.
5. Євроринок.

Тема 6. Міжнародна трудова міграція.

План лекції

1. Сутність та форми міжнародної міграції, світовий ринок праці.
2. Моделі регіональних ринків праці.
3. Причини міграції робочої сили.
4. Етапи міжнародної міграції робочої сили.
5. Основні світові центри міграції робочої сили.
6. Економічні ефекти міграції робочої сили.
7. Міжнародне та державне регулювання міграційних процесів.

Тема 7. Міжнародний рух технологій.

План лекції

1. Форми технологічного обміну.
2. Основні інструменти захисту технологій.
3. Основні засоби трансферу технологій. Види ліцензійних угод.
4. Міжнародне технічне сприяння.
5. Регулювання міжнародної передачі технологій.

Тема 8. Світова валютна система.

План лекції

1. Сутність світової валютної системи.
2. Етапи еволюції світової валютної системи.
3. Валюта та валютний курс.

Тема 9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

План лекції

1. Основні концепції міжнародної економічної інтеграції.
2. Передумови та цілі інтеграційних процесів.
3. Форми і стадії розвитку економічної інтеграції.

Тема 10. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

План лекції

1. Основні поняття і структура платіжного балансу.
2. Класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.

Тема 11. Глобалізація й економічний розвиток.

План лекції

1. Сутність глобалізації.
2. Аргументи «за» та «проти» глобалізації.

2.7. Плани групових занять

Тема 1. Інтерналізація економічного розвитку.

План семінарського заняття.

1. Інтернаціоналізація господарського життя, закономірність розвитку цивілізації.
2. Сутність, суб'єкти і об'єкти міжнародних економічних відносин (МЕВ).
3. Специфіка МЕВ в порівнянні з національною економікою.
4. Сфери міжнародних економічних відносин, їх характеристика.
5. Роль МЕВ в розвитку окремих країн.

Контрольні запитання.

1. Охарактеризуйте суть і форми прояву інтернаціоналізації господарського життя.
2. Наведіть приклади форм діяльності та особливостей МЕВ.
3. Обґрунтуйте роль МЕВ для розвитку України (з використанням статистичних даних).
4. На Вашу думку, які тенденції розвитку МЕВ можна вважати сприятливими для майбутнього України, а які загрозливими?
5. Які зрушення відбулися в системі МЕВ в ХХ столітті? Ваше розуміння майбутнього МЕВ в ХХІ столітті.
6. Які функції виконує кожний з відомих Вам суб'єктів МЕВ?
7. Чому міжнародний поділ праці є основою міжнародних економічних відносин?
8. Надайте характеристику змін у системі МПП під впливом науково-технологічної революції та глобальної соціально-економічної трансформації.
9. Яким чином МПП впливає на темпи економічного розвитку і якість життя? Поясніть на прикладі двох країн з різним рівнем розвитку.
10. У чому полягає діалектика міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці.
11. Наведіть головні фактори розвитку міжнародного поділу праці в сучасних умовах: забезпечення умов зростання, економія національних витрат праці, заміщення матеріальних, фінансових, технологічних, інвестиційних, трудових ресурсів.
12. У чому полягає економічна ефективність міжнародного поділу праці?
13. Інфраструктура сучасних МЕВ. Міжнародний транспорт. Інформаційно-комунікаційні системи.
14. Фактори посилення економічної взаємозалежності країн. Спільність конкретних економічних інтересів.
15. Вирішенню яких проблем сприятиме активізація участі України в міжнародному поділі праці?
16. Які галузі української економіки і за яких умов мають шанс успішно увійти до МПП?

17. В межах яких регіонів можлива участь українських підприємств у міжнародній кооперації виробництва? Відповідь обґрунтуйте.

Рекомендована література

- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум:навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.
- Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. -447 с. Міжнародні економічні відносини: навч. пос.
- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка:підручник для вузів. – К: Либідь, 2007. – 640 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Тема 2. Середовище міжнародної економічної діяльності.

План семінарського заняття.

1. Визначення сучасного світового господарства (ССГ).
2. Передумови формування світового господарства.
3. Етапи розвитку сучасного світового господарства.
4. Підсистеми та сучасні тенденції розвитку ССГ.
5. Основні типи держав в світовій економіці.
6. Сутність та основні види і форми міжнародного поділу праці.
7. Міжнародний поділ праці як різновид територіального поділу праці.
8. Міжнародна спеціалізація виробництва (МСВ) і міжнародна виробнича кооперація.
9. Класифікація видів МСВ.
10. Світогосподарський поділ праці.

Контрольні запитання.

1. Поняття середовища МЕВ, його структуризація та особливості.
2. Економічне середовище. Економічне регулювання МЕВ. Становище і розвиток ринкових відносин країн, груп країн, регіонів світу та особливості їх економічних взаємовідносин.
3. Політико-правове середовище. Особливості взаємодії політики та економіки у МЕВ. Правові регулятори МЕВ. Політичні інтереси країн, груп країн, регіонів.
4. Інституціональне забезпечення МЕВ. Національні, міжнаціональні і наднаціональні органи регулювання МЕВ. Основні міжнародні економічні організації та їх систематизація.
5. Охарактеризуйте соціально-культурне середовище та його значення у розвитку МЕВ.
6. Охарактеризуйте модель „Світове господарство — світовий ринок — міжнародний поділ праці”.
7. Сутність та види міжнародного поділу праці.
8. Міжнародний поділ праці (МПП) в економічній науці. Економічні доктрини А. Сміта і Д. Рікардо. Праця А. Сміта “Дослідження про природу та причини багатства народів”. Праця Д. Рікардо “Початок політичної економії та оподаткування”.
9. Фактори виробництва як передумова МПП: праця, капітал, земля, технологія.
10. Причини та особливості включення країн в міжнародний поділ праці.
11. Фактори, що впливають на розвиток МПП. Роль та значення природно-географічних факторів. Роль та значення соціально-економічних факторів. Роль та значення науково-технічних факторів.

12. Форми МПП і тенденції їх розвитку на сучасному етапі. Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне кооперування виробництва. Фактори ефективного розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва.
13. Роль науково-технічного прогресу у розвитку сучасного МПП.
14. Сучасні погляди на сутність та трансформаційні можливості МПП.
15. Які ви знаєте види інфраструктури?
16. Охарактеризуйте зв'язок між економічною історією країн та розвитком виробничої інфраструктури.
17. Охарактеризуйте роль міжнародного транспорту в МEB. Автомобільний транспорт. Залізничний транспорт. Повітряний транспорт. Морський транспорт. Трубопровідний транспорт.
18. Назвіть проблеми і тенденції функціонування міжнародної транспортної системи і її різних підсистем (морського, автомобільного, залізничного, трубопровідного та інших видів транспорту).

Рекомендована література

- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К: Либідь, 2007. – 640 с.
- Мазаракі А.А. та ін. Світовий ринок товарів та послуг. Ч. 2 : підручник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник. – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Тема 3. Міжнародна торгівля.

План семінарського заняття.

1. Сутність міжнародної торгівлі.
2. Показники зовнішньої торгівлі.
3. Форми та види міжнародної торгівлі.
4. Теоретичні моделі міжнародної торгівлі:
 - 4.1. Погляди меркантилістів на проблему.
 - 4.2. Модель абсолютних переваг А.Сміта.
 - 4.3. Модель порівняльних переваг Д.Рікардо.
 - 4.4. Концепція Хекшера-Оліна. Теорема вирівнювання цін на фактори виробництва (Хекшера-Оліна-Самлуельсона). Парадокс Леонтьєва.
 - 4.5. Теорія життєвого циклу товару Р.Вернона.
 - 4.6. Нова теорія торгівлі П.Кругмана.
 - 4.7. Концепція М.Портера.
5. Характеристика інструментів державного регулювання зовнішньої торгівлі.
6. Регулювання торгівлі на наднаціональному рівні: ГАТТ, СОТ, Правила Incoterms 2000.
7. Структура та основні товаропотоки міжнародної торгівлі на сучасному етапі.
8. Динаміка та тенденції розвитку міжнародної торгівлі.
9. Зовнішньоторговельна політика України.

Контрольні запитання.

1. Дайте характеристику сучасним тенденціям розвитку міжнародної торгівлі.

2. Які форми міжнародної торгівлі товарами та послугами ви можете назвати? Наведіть приклади їх застосування.
3. Чим характерний кожний етап розвитку міжнародної торгівлі?
4. Які ви знаєте види інфраструктури?
5. Охарактеризуйте зв'язок між економічною історією країн та розвитком виробничої інфраструктури.
6. Проаналізуйте статистичні дані щодо географічної та товарної структури світового ринку. Які закономірності ви можете окреслити?
7. Спробуйте уявити, яку структуру імпорту та експорту мала б Україна виходячи з кожної відомої Вам теорії зовнішньої торгівлі.
8. Користуючись статистичним щорічником, назвіть групи товарів та послуг, які Україна експортує та імпортує найбільше.
9. Підходи яких теорій зовнішньої торгівлі просліджуються в політиці українського уряду? Урядів інших країн? Наведіть приклади.
10. Якою Ви уявляєте структуру зовнішньоторговельних відносин Україні через 5 років відповідно до відомих Вам статистичних даних про сучасну структуру зовнішньої торгівлі товарами та послугами України, та теоретичних основ міжнародної торгівлі?
11. Навіть основні міжнародні угоди в сфері регулювання купівлі-продажу, перевезень товарів та платежів.
12. Охарактеризуйте вплив зовнішньої торгівлі на економічну безпеку України.

Рекомендована література

- Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник. – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.
- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К: Либідь, 2007. – 640 с.
- Мазаракі А.А. та ін. Світовий ринок товарів та послуг. Ч. 2 : підручник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Тема 4. Міжнародні інвестиції.

План семінарського заняття.

1. Поняття міжнародного руху капіталу.
2. Теорії міжнародного руху капіталу.
3. Основні форми міжнародного руху капіталу.
4. Особливості прямих та портфельних інвестицій.
5. Наслідки інвестування для країни-реципієнта та країни інвестора.
6. Основні суб'єкти та інструменти регулювання міжнародних інвестицій.
7. Інвестиційний клімат та політика України в сфері інвестування.

Контрольні запитання.

1. Визначте міжнародний рух капіталу як форму МЕВ.
2. Назвіть Причини вивозу (експорту) капіталу.
3. Надайте визначення поняттю «відтік капіталу».
4. Надайте характеристику руху капіталу міжнародних корпорацій.

5. Назвіть фактори, що стимулюють вивіз капіталу.
6. Охарактеризуйте форми вивозу капіталу.
7. Чим відрізняється державний і недержавний (приватний) капітал?
8. Розмежуйте поняття «підприємницький» і «позичковий» капітал.
9. Визначте відмінності прямих і позичкових (портфельних) інвестицій.

Рекомендована література

Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.

Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.

Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Тема 5. Міжнародний кредит.

План семінарського заняття.

1. Міжнародний кредит та його роль в МЕВ.
2. Форми міжнародного кредиту.
3. Формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів.
4. Основні сучасні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування.
5. Види ставок міжнародного кредиту.
6. Валютна структура світового ринку позичкових капіталів.
7. Євроринок.
8. Міжнародні кредити і міжурядові позики.
9. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації.
10. Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання.
11. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.

Контрольні запитання.

1. Визначте поняття «міжнародний кредит».
2. Назвіть основні види міжнародного кредиту.
3. Охарактеризуйте кредити: зв'язаний і фінансовий; товарний і валютний; приватний, урядовий, змішаний, міжнародних установ; забезпечений і бланковий; короткостроковий, середньостроковий і довгостроковий.
4. Як відбувалось формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів?
5. Охарактеризуйте функціональну структуру ринку: світовий грошовий ринок і світовий ринок капіталів.
6. Коротко охарактеризуйте географічну структуру ринку капіталів.
7. Назвіть основні міжнародні фінансові центри, визначте передумови їх виникнення та особливості функціонування.
8. Охарактеризуйте роль складових інституціональної структури ринку позичкових капіталів (транснаціональні банки, фінансові компанії, фондові біржі).
9. Назвіть сучасні шляхи розв'язання проблем фінансових криз та заборгованості.
10. Охарактеризуйте співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.

Рекомендована література

Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.

Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.

Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Тема 6. Міжнародна трудова міграція.

План семінарського заняття.

1. Поняття міграції, імміграції, еміграції та рееміграції.
2. Форми міжнародної міграції.
3. Трудова міграція та світовий ринок праці.
4. Моделі регіональних ринків праці.
5. Причини міграції робочої сили в сучасних умовах розвитку світового господарства.
6. Етапи міжнародної міграції робочої сили та їх основні особливості.
7. Основні світові центри міграції робочої сили.
8. Економічні ефекти міграції робочої сили.
9. Міжнародне та державне регулювання міграційних процесів.
10. Міграційна політика України.

Контрольні запитання.

1. Визначте поняття та форми міжнародної міграції робочої сили.
2. Охарактеризуйте масштаби міграції робочої сили.
3. Назвіть причини міграції робочої сили.
4. Охарактеризуйте хвилі міжнародної міграції робочої сили та їх основні особливості.
5. Наведіть приклади переваг та витрат міграції для країн еміграції.
6. Наведіть приклади переваг та витрат міграції для країн імміграції.
7. Які важелі та заходи повинні переважати в державному регулюванні міграції.
8. Яким чином впроваджується захист трудових емігрантів в іноземних країнах?
9. Яким чином можна стимулювати рееміграцію до України?

Рекомендована література

Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.

Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.

Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.

Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник . – К.: Знання, 2007. – 403 с.

Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Тема 7. Міжнародний рух технологій.

План семінарського заняття.

1. Особливості міжнародної торгівлі науково-технічними знаннями на сучасному етапі.
2. Форми технологічного обміну.
3. Основні інструменти захисту технологій.
4. Основні засоби трансферу технологій.
5. Види ліцензійних угод.

6. Франчайзинг та його види.
7. Міжнародне технічне сприяння.
8. Регулювання міжнародної передачі технологій.
9. Інноваційна політика України.

Контрольні запитання.

1. Визначте міжнародні науково-технічні відносини як форму МЕВ.
2. Розкрийте сутність та особливості науково-технічних відносин.
3. Надайте визначення поняттю технології.
4. Розкрийте поняття міжнародної передачі технологій.
5. Охарактеризуйте правові форми захисту технології: патент, ліцензія, копірайт, товарна марка.
6. Надайте характеристику формам передачі технологій: патентна угода, ліцензійна угода, ноу-хау, інжиніринг, франчайзинг.
7. Охарактеризуйте види ліцензій: патентна ліцензія, безпатентна ліцензія, проста ліцензія, виключна ліцензія, повна ліцензія.
8. Розкрийте види ліцензійних платежів: роялті, паушальний платіж, участь у прибутку, участь у власності.
9. Охарактеризуйте динаміку та географію розвитку міжнародної торгівлі ліцензіями.
10. Охарактеризуйте інфраструктуру міжнародного обміну технологіями (зони прискореного розвитку, технопарки, бізнес-інкубатори).
11. Визначте роль ТНК у міжнародній ліцензійній торгівлі.
12. Охарактеризуйте міжнародний ринок ноу-хау.
13. Назвіть способи оплати ноу-хау. "Кост плас".
14. Визначте поняття інжинірингу та його особливості.
15. Розкрийте класифікацію інжинірингових послуг: базисний інжиніринг, детальний інжиніринг.
16. Назвіть методи постачання інжинірингових послуг.
17. Розкрийте поняття реінжинірингу, кризовий реінжиніринг, реінжиніринг розвитку.
18. Розкрийте поняття і сутність франчайзингу.
19. Хто є суб'єктами міжнародної франчайзингової угоди?
20. Назвіть переваги і недоліки франчайзингу.
21. Визначте методи фінансування франчайзингу.
22. Динаміка розвитку ринку франчайзингу.
23. Визначте особливості франчайзингу в країнах, що розвиваються (у т.ч. Україні).
24. Охарактеризуйте міжнародне технічне сприяння (технологічні гранти, співфінансування технічного сприяння).
25. Охарактеризуйте регулювання міжнародних науково-технічних відносин.
26. Визначте місце України в міжнародних науково-технічних відносинах.

Рекомендована література

- Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.
- Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник. – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К: Либідь, 2007. – 640 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Тема 8. Світова валютна система.

План семінарського заняття.

1. Сутність світової валютної системи.
2. Регулювання світової валютної системи.
3. Етапи еволюції світової валютної системи.
4. Валюта як об'єкт валютного ринку.
5. Поняття конвертованості валюти.
6. Класифікатор іноземних валют.
7. Валютний курс та його встановлення.
8. Види валютних курсів.
9. Валютні операції та їх групування.
10. Валютна політика України

Контрольні запитання.

1. Що таке світова валютна система і яка її структура?
2. Охарактеризуйте кожен з етапів становлення світової валютної системи.
3. Що таке СПЗ і як вони використовуються?
4. Що таке європейська валютна система і яка її структура?
5. Дайте визначення валютного ринку і вкажіть його суб'єкти.
6. Охарактеризуйте основні функції валютного ринку.
7. Охарактеризуйте особливості діяльності міжбанківського і біржового валютних ринків.
8. Що таке валютний курс і валютне котирування?
9. Наведіть приклади прямого і непрямого валютного котирування.
10. Які чинники впливають на зміну валютних курсів?
11. Які методи встановлення валютних курсів використовуються в міжнародній практиці?
12. Що розуміють під валютною політикою?
13. Що таке міжнародний кредит, які функції він виконує?
14. Назвіть та охарактеризуйте основні форми міжнародного кредиту?
15. Які ви знаєте методи фінансування експорту?
16. У чому суть проблеми конвертованості національної валюти? Якими, на нашу думку, є шляхи її розв'язання для України?
17. Кредити МВФ, МБРР та ЄБРР - "за" і "проти".

Рекомендована література

- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К.: Либідь, 2007. – 640 с.
- Мазаракі А.А. та ін. Світовий ринок товарів та послуг. Ч. 2 : підручник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
- Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник. – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Тема 9. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс.

План семінарського заняття.

1. Міжнародні розрахунки та їх форми.
2. Основні поняття і структура платіжного балансу.
3. Класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ.
4. Теорії та методи врівноваження платіжного балансу.
5. Національне та міжнародне регулювання платіжного балансу та міжнародних розрахунків.

Контрольні запитання.

1. Визначте поняття міжнародних розрахунків.
2. Дайте характеристику міжнародним формам розрахунків за допомогою валюти (банківський переказ, інкасо, акредитив).
3. Визначте валютний ризик та методи його обмеження.
4. Охарактеризуйте платіжний баланс, його структуру і методи складання.
5. Які існують концепції врівноваження платіжного балансу?

Рекомендована література

- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К.: Либідь, 2007. – 640 с.
- Мазаракі А.А. та ін. Світовий ринок товарів та послуг. Ч. 2 : підручник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
- Козик В.В., Панкова Л.А. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник. – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.

Тема 10. Міжнародна економічна інтеграція.

План семінарського заняття.

1. Основні концепції міжнародної економічної інтеграції.
2. Передумови та цілі інтеграційних процесів.
3. Форми і стадії розвитку економічної інтеграції.
4. Особливості регіональних та функціональних економічних об'єднань.
5. Інтеграційна політика України.

Контрольні запитання.

1. Визначте поняття та розкрийте основні риси міжнародної економічної інтеграції.
2. Назвіть передумови і умови інтеграції як якісно нового рівня МЕВ.
3. Сформулюйте основні відмінності міжнародної економічної інтеграції від традиційного економічного співробітництва.
4. Охарактеризуйте форми міжнародної економічної інтеграції: зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний і політичний союзи.
5. Визначте шляхи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань (комплексів).

6. Назвіть фактори сприяння та протидії розвитку міжнародної економічної інтеграції.
7. Визначте характерні особливості сучасних процесів міжнародної економічної інтеграції.

Рекомендована література

- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник . – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К: Либідь, 2007. – 640 с.
- Мазаракі А.А. та ін. Світовий ринок товарів та послуг. Ч. 2 : підручник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.
- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.

Тема 11. Глобалізація й економічний розвиток.

План семінарського заняття.

1. Сутність феномену глобалізації.
2. Аргументи «за» та «проти» глобалізації.
3. Проблеми добробуту, дитячої праці, демократії та культури, заробітної плати та умов праці, ролі корпорацій та екології.

Контрольні запитання.

1. Економічна глобалізація світогосподарських зв'язків: розкрийте сутність та форми прояву.
2. Назвіть внутрішні та зовнішні фактори інтернаціоналізації виробництва та обігу.
3. Які ви знаєте проблеми та перспективи мультинаціонального виробництва?
4. Визначте основні форми економічної глобалізації.
5. Охарактеризуйте переваги та недоліки глобалізації.

Рекомендована література

- Дахно І.І. Світова економіка. Навчальний посібник. – К.: - Центр навчальної літератури, 2008. – 280 с.
- Бочан І.О. та ін. Глобальна економіка: підручник . – К.: Знання, 2007. – 403 с.
- Філіпенко А.С. та ін. Світова економіка: підручник для вузів. – К: Либідь, 2007. – 640 с.
- Мазаракі А.А. та ін. Світовий ринок товарів та послуг. Ч. 2 : підручник. – Х.: Вид-во «Ранок», 2008. – 240 с.
- Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: підручник для вузів. - Чернівці: Книги – XXI, 2007. – 546 с.
- Козик В.В. Панкова Л.А. та ін. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. – К.: Знання-Прес 2003. - 447 с.
- Сапич В.І. та ін. Міжнародна економіка практикум: навч. посібник для вузів. – Суми: Університетська книга, 2003. – 159 с.

2.8. Самостійна робота

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни Міжнародна економіка

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 66

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
Денна форма навчання				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
Контрольна робота (Модуль 1)	1	Групове заняття 3	Тести	5
Контрольна робота (Модуль 2)	1	Групове заняття 7	Письмова робота	5
Контрольна робота (Модуль 3)	1	Групове заняття 11	Письмова робота	5
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Охарактеризувати роль МЕВ в економіці окремої країни (за переліком країн)	1	Групове заняття 2	Доповідь	2
Визначити передумови формування світового господарства	1	Групове заняття 2	Опитування	2
Законспектувати основні види держав в світовій економіці.	1	Групове заняття 2	Конспект	2
Характеристика інструментів державного регулювання зовнішньої торгівлі. Вирішити задачу.	2	Групове заняття 3	Конспект	2
Визначити тенденції розвитку міжнародної торгівлі.	1	Групове заняття 3	Конспект	2
Опрацювати World Trade Report, законспектувати структуру та основні товаропотоки міжнародної торгівлі на сучасному етапі.	4	Групове заняття 3	Опитування, Конспект	4
Виконати конспект на тему «Зовнішньоторговельна позиція та політика України».	1	Групове заняття 3	Конспект	2
Регулювання торгівлі на наднаціональному рівні: ГАТТ, СОТ, Правила Incoterms 2000.	4	Групове заняття 3	Конспект, опитування	6
Законспектувати основні суб'єкти та інструменти регулювання міжнародних інвестицій.	2	Групове заняття 4	Конспект	2
Підготувати матеріал до опитування на тему «Інвестиційний клімат та політика України в сфері інвестування».	1	Групове заняття 4	Опитування	2
Підготувати конспект на теми: «Формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів», «Валютна структура світового ринку позичкових капіталів».	2	Групове заняття 5	Конспект	2
Підготуватись до дискусії на теми: Міжнародні кредити і міжурядові позики. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями. Проблема заборгованості та можливі шляхи її розв'язання.	4	Групове заняття 5	Опитування	2
Підготувати конспект з тем: «Міжнародне та державне регулювання міграційних процесів» та «Міграційна політика України».	2	Групове заняття 6	Конспект	3
Визначити особливості міжнародної	2	Групове заняття 7	Конспект	2

торгівлі науково-технічними знаннями на сучасному етапі.				
Підготувати конспект на тему «Франчайзинг та його види».	2	Групове заняття 7	Конспект	2
Підготувати конспект на теми: «Валюта як об'єкт валютного ринку», «Поняття конвертованості валюти», «Класифікатор іноземних валют», «Валютні операції та їх групування».	4	Групове заняття 8	Конспект	2
Законспектувати міжнародні розрахунки та їх форми, теорії та методи врівноваження платіжного балансу, національне та міжнародне регулювання платіжного балансу та міжнародних розрахунків.	2	Групове заняття 9	Конспект, опитування	2
Підготувати конспект з двох тем: «Основні концепції міжнародної економічної інтеграції» та «Інтеграційна політика України».	1	Групове заняття 10	Конспект	2
Підготувати матеріал до опитування на тему: «Глобалізація та проблеми добробуту, дитячої праці, демократії та культури, заробітної плати та умов праці, ролі корпорацій та екології».	2	Групове заняття 11	Опитування	2
Разом балів за обов'язкові види СРСР				50
II. Вибіркові				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
«Основні сучасні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування».	2	Групове заняття 5	Письмова доповідь	5
«Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації»	2	Групове заняття 5	Письмова доповідь	5
«Інноваційна політика України»	2	Групове заняття 7	Письмова доповідь	5
«Регулювання світової валютної системи».	2	Групове заняття 8	Письмова доповідь	5
«Валютна політика України»	2	Групове заняття 8	Письмова доповідь	5
«Особливості регіональних та функціональних економічних об'єднань»	2	Групове заняття 9	Письмова доповідь	5
Разом балів за вибіркові види СРСР				10

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ з дисципліни Міжнародна економіка

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 104 (106)

Види самостійної роботи	Трудо-місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.

Заочна форма навчання				
І. О б о в ' я з к о в і				
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
Контрольна робота	104(106)	Групове заняття 2	Письмова робота	60

2.9. Контрольні запитання

1. Попит і пропозиція у міжнародній економіці.
2. Міжнародний розподіл факторів виробництва.
3. Світовий ринок і міжнародний рух товарів.
4. Світове господарство і міжнародний рух факторів виробництва.
5. Міжнародна економіка та її структура.
6. Теорія міжнародної торгівлі про абсолютні переваги.
7. Теорія міжнародної торгівлі про відносні переваги.
8. Теорія міжнародної торгівлі Хекшера — Оліна.
9. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
10. Міжнародні економічні операції.
11. Групи країн у міжнародній економіці.
12. Стандартна модель міжнародної торгівлі.
13. Теорія загальної рівноваги в міжнародній торгівлі.
14. Розвиток сучасної міжнародної торгівлі.
15. Інструменти аналізу міжнародної торгівлі.
16. Свобода торгівлі і протекціонізм.
17. Мито і митні тарифи.
18. Економічне значення митних тарифів.
19. Кількісні обмеження в міжнародній торгівлі.
20. Експортні субсидії.
21. Демпінг.
22. Експортні кредити.
23. Некономічні методи регулювання міжнародної торгівлі.
24. Міжнародні фонди у сфері послуг.
25. Послуги міжнародного транспорту.
26. Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами.
27. Теорії руху факторів виробництва.
28. Міжнародні інвестиції.
29. Прямі зарубіжні інвестиції.
30. Міжнародні корпорації.
31. Портфельні зарубіжні інвестиції.
32. Міжнародні позики і кредитування.
33. Теорії міжнародної трудової міграції.
34. Масштаби та напрямки міграції робочої сили.
35. Державне регулювання міграції робочої сили.
36. Теорії впливу технічного прогресу на міжнародну торгівлю.
37. Механізми міжнародної передачі технологій.
38. Міжнародне технічне сприяння.
39. Державне регулювання передачі технологій.
40. Зародження міжнародної економічної інтеграції.
41. Типи міжнародних економічних інтеграційних об'єднань.
42. Західноєвропейська економічна інтеграція.

43. Міжнародна валютно-фінансова система.
44. Євродолари.
45. Валютний курс та його різновиди.
46. Теорії валютного курсу.
47. Платіжний баланс.
48. Фінансування платіжного балансу.
49. Міжнародний ринок валют.
50. Міжнародний ринок боргових зобов'язань.
51. Міжнародний ринок титулів власності.
52. Міжнародний ринок фінансових деривативів.
53. Механізми багатостороннього регулювання міжнародної економіки.
54. Регулювання міжнародної торгівлі.
55. Регулювання міжнародного руху факторів виробництва.
56. Регулювання міжнародної макроекономіки.
57. Виникнення й розвиток світового господарства.
58. Загальна характеристика процесу глобалізації світової економіки.
59. Глобалізація туризму.
60. Глобалізація проблем довкілля.
61. Європейська енергетична хартія.
62. Нафтодобувна промисловість світу.
63. Газодобувна промисловість світу.
64. Вугільна промисловість світу.
65. Електроенергетика світу.
66. Гірничодобувна промисловість світу.
67. Лісова промисловість світу.
68. Чорна металургія світу.
69. Кольорова металургія світу.
70. Машинобудування світу.
71. Автомобілебудівна промисловість світу.
72. Електронна промисловість світу.
73. Хімічна промисловість світу.
74. Легка промисловість світу.
75. Загальні тенденції розвитку сільського господарства світу.
76. Рослинництво світу.
77. Тваринництво світу.
78. Транспорт світу.
79. Загальний огляд країн Європи.
80. Загальний огляд країн Америки.
81. Загальний огляд країн Азії.
82. Загальний огляд країн Африки.
83. Загальний огляд Австралії та Океанії.
84. Золотомонетний стандарт.
85. Золотодевізний стандарт.
86. Генуезька валютна система.
87. Ямайська валютна система.
88. Європейська валютна система.
89. Створення Європейського валютного союзу.
90. Єдина європейська валюта євро.
91. Європейський центральний банк.

2.10. Система оцінювання роботи студента з дисципліни

Формою проведення підсумкового контролю знань обрано іспитові білети. Питання для підсумкового контролю наведено нижче з розподілом по варіантах.

Критеріями оцінювання є повнота та достовірність відповіді, вільне володіння матеріалом (перевіряється через додаткові запитання в межах питань для самоконтролю).

Денна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів
Контрольні роботи	10	2
Виконання завдань самостійного опрацювання та робота на групових заняттях	5	6
Виконання вибіркового завдання	10	1
Загальна кількість балів	60	-
Іспит	40	1
Всього	100	

Заочна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів
Контрольна робота	60	1
Загальна кількість балів	60	-
Іспит	40	1
Всього	100	

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)